

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: 3.Социални, стопански и правни науки; професионално направление: 3.8 Икономика, научната специалност: Организация и управление на производството

Автор на дисертационния труд: Герго Тошев Гергов

докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Мениджмънт и маркетинг” при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: Производствен потенциал и инвестиционни решения в аграрния сектор (на примера на област Видин)

Рецензент: Проф. д-р Нели Андреева Бенчева, Аграрен университет-Пловдив,3. Социални, стопански и правни науки,Администрация и управление,Организация и управление на производството,определена за член на научното жури със заповед № РД-16-823/27.09.2016год. от Ректора на АУ.

1. Кратко представяне на кандидата.

Докторантът се е обучавал на самостоятелна подготовка по докторска програма към *катедра Мениджмънт и маркетинг /Икономически факултет* на Аграрен университет-Пловдив, по *научна специалност* Организация и управление на производството,съгласно Заповед на Ректора на УНСС РД2605/04.02.2013г.

Кратка биографична справка

Герго Тошев Гергов през периода 1998-2002г завършва бакалавърска програма по Аграрна икономика в УНСС-София. През периода 2005-2007г. продължава обучението си в магистърската програма по Бизнес Администрация, в НБУ. През 2013-2016г. се обучава в докторска програма по Организация и управление на производството към катедрата „Мениджмънт и маркетинг”. Докторантът има много сериозен професионален опит като резултат от заемането на мениджърски позиции в редица престижни институции. През 2004-2007г. е последователно работил като специалист „Отношения с корпоративни клиенти” и „Продажби” в УниКредит Булбанк АД, гр. София. През 2007-2011г. е заемал позицията Мениджър Корпоративни клиенти и Регионален координатор „Корпоративно банкиране”, в регион Плевен. През 2011г. е Директор на ЦКБ гр.

София. За периода 2011-2015г. е участвал в изпълнителната власт, като Кмет на община Видин и Зам. Председател на Съюза на Българските общини.

- *Кратка информация за изпълнението на индивидуалния план*

Индивидуалният план е изпълнен точно и коректно. Успешно са положени изискуемите докторански изпити. Дисертационният труд е предаден в срок за разглеждане и откриване на процедура за публична защита. Докторантът е отчислен с право на защита с решение на Факултетния съвет, към факултет Икономика, (протокол №158/05.10.2016 г.), по предложение на Катедрения съвет на катедра „Мениджмънт и маркетинг“ (протокол №27 от 28.09.2016г.)

2. Актуалност на проблема.

В днешните кризисни условия на функциониране на аграрния сектор, ефективното използване на производствения потенциал в контекста на търсене на ефективни инвестиционни решения, е важна съставна част от стратегията за неговото дългосрочно развитие и повишаване на равнището на конкурентоспособност.

Проблемът на ефективното използване на производствения потенциал на аграрния сектор е многопластов и включва изследването на комплекс въпроси от теоретично, методическо и приложно естество. Изследването на производствения потенциал в регионален аспект предполага разработване на методичен подход за неговата интегрална оценка включваща технически, икономически, социални и управленски аспекти.

Като имаме предвид неблагоприятните тенденции на развитие на аграрното производство за периода 2012-2014г., изразено с показатели като: крайна продукция от отрасъла, която намалява с 8,8%; междинното потребление използвано за създаване на крайна продукция се свива с около 10%, брутната добавена стойност намалява с 5.5%, следва да посочим, че производствения потенциал се нуждае от изследване, с което да се идентифицират проблеми и посочат политики за неговото възстановяване, реструктуриране и модернизирание.

В този аспект считам, че настоящата дисертация, която разглежда въпросите на производствения потенциал на аграрния сектор в регионален аспект е особено актуална.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целите, задачите, обектът, предметът и методите на изследването са изложени логично и последователно. За постигането на целта са поставени седем научноизследователски задачи, които включват главно систематизиране на теоретични и методични подходи разработване за систематизиране на понятийни категории, разработване на методика включваща показатели за оценка на производствения потенциал в аграрния сектор, разработване на насоки и препоръки за повишаване на ефективността на използване на производствения потенциал, предложения за инвестиционни решения с оглед развитие на производствения потенциал, конкретно за област Видин. Във връзка с постигането на целите и задачите е формулирана и тезата, че ефективното използване на производствения потенциал ще подобри инвестиционните възможности и конкурентни позиции на аграрния сектор в региона.

Реализирането на целите и задачите на изследването се постига чрез анализ и синтез на собствени емпирични изследвания. Използваните методи позволяват да се направи пълна и точна характеристика на получените резултати и са основа за правилното им интерпретиране.

В представеният дисертационен труд са направени важни теоретични обобщения и изводи за формиране на гъвкави политики на национална и регионално ниво, с цел прилагане на ефективни инвестиционни решения за подобряване и модернизиране на производствения потенциал в агросектора.

Приносителите до голяма степен обогатяват научните знания за изследване и оценка на капацитета и възможностите за повишаване на производствения потенциал, чрез прилагане на ефективни инвестиционни решения.

Постигнатите резултати показват, че докторантът има добра теоретична подготовка, солидни практически познания, които са му позволили да проведе самостоятелно научното изследване, в рамките на изискванията за подготовка на изследователски труд за придобиване на ОНС „доктор“.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е разработен в обем от 183 стандартни страници. По отношение на структурата и съдържанието на дисертационния труд следва да посочим, че е постигнато добро и логично представяне на материала. Дисертацията е правилно структурирана и балансирана в три глави – теоретична

глава, анализ на производствения потенциал на аграрния сектор и конструктивна част – инвестиции за повишаване на технологичния потенциал на аграрния сектор в област Видин(инвестиционен проект). Използвани са 160 литературни източника, повече от които на руски и английски език. За онагледяване на резултатите са използвани 31 таблици и 10 фигури.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Във **увода** докторантът извежда убедително актуалността, значимостта и представя ясни аргументи за избор на темата.

В **първа глава** е направен критичен анализ за изясняване на същността, ролята и значението на производствения потенциал в аграрния сектор. Направен е сполучлив опит да се дефинира собствено разбиране на понятието "производствена мощност", "производствен потенциал" и „конкурентоспособност“. Акцентира се върху разкриване на взаимовръзката между икономическия, ресурсния и производствен потенциал и особеностите на факторите, които ги обуславят. В тази връзка се разкрива голямото разнообразие от субекти и връзките между тях чрез анализ на вътрешната и външна бизнес среда..

Докторантът, след като се позовава на оценка на основните фактори на развитие на производствения потенциал и система от показатели за икономически и финансов анализ, предлага методичен подход за интегрална оценка на потенциала на аграрния сектор, която да се прилага и на регионално ниво.

Въз основа на предложената система от показатели за оценка е предложен и методичен подход за оценка на ефективността на инвестиционните решения в аграрния сектор.

Във **втора глава** е направен задълбочен анализ на състоянието, условията и възможностите за развитие на производствения потенциал на аграрния сектор в област Видин. Анализът включва състоянието на двата сектора „растениевъдство“ и „животновъдство“ и техните основни производства. Акцентира се на организацията, структурата и използването на поземлените ресурси, на материално-техническата база, на състоянието и използването на хидромелиоративната мрежа.

Особено внимание е отделено на анализа и оценката на специфичните фактори, които влияят върху развитието на производствения потенциал и ролята на

научните звена в региона . Доказва се, че анализирания фактори в много голяма степен имат положително влияние и в перспектива ще продължават да действат в положителна посока за развитие на производствения потенциал. Проведеното изследване и направеният анализ има важно значение за очертаването на няколко основни проблема за развитие на производствения потенциал на аграрния сектор в област Видин.

В резултат на анализа и оценката на основните фактори са представени логически обобщения и изводи, които доказват, че аграрният сектор се нуждае от сериозно реструктуриране и модернизация.

Направеният SWOT анализ дава възможност на докторанта да разкрие съществени недостатъци и положителни страни, възможностите и перспективите на селското стопанство. Резултатите от анализа се използват като основа да се предложи в **трета глава** два проекта. Първият е инвестиционен проект за внедряване на технология за внедряване на елитни и суперелитни десертни сортове лози. Вторият е за повишаване на технологичния потенциал на аграрния сектор на примера на производството на биопродукти от орехи.

6. Приноси на дисертационния труд.

В представения дисертационен труд могат да се посочат следните по-важни научни приноси:

Научни приноси

1. На основата на критичен анализ на съвременните теории и практики са разкрити особеностите на производствения потенциал на аграрния сектор и са изяснени основни понятия свързани с него.
2. Систематизирани са основните фактори, които имат най-силно влияние върху перспективите на развитие на производствения потенциал на аграрния сектор на национално и регионално ниво, на примера на област Видин. .
3. Разработена е методика за оценка и анализ на производствения потенциал в аграрния сектор.

Научно-приложни приноси

1. Разработени са два пилотни инвестиционни проекта, финансирани от ДФ"Земеделие" за внедряване на нова техника и технология за производство на елитни и суперелитни десертни сортове лози.

7. Критични бележки и въпроси.

За да се избегне елемента на повторение, задачите за постигане на целта на дисертационния труд биха могли да се намалят до пет, като първите три задачи могат да се обединят. Добре би било направените изводи и констатации в дисертационния труд да се обобщат в края на всяка глава. Някои от направените изводи са неясни, стр.35. Към докторанта имам следния въпрос:

1. Какво е състоянието и равнището на използване на трудовия потенциал в област Видин и какви подходи, стратегии и мерки се прилагат за неговото подобряване и възпроизводство в аграрния сектор.

8. Публикувани статии и цитирания.

Авторефератът отговаря на изискванията на Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България. В него са представени структурата на работата, резултатите и изводите от направеното изследване. Докторантът е публикувал 2 научни статии и е участвал в една международна научна конференция.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторанта, различни методи на изследване, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **Герго Тошев Гергов** образователната и научна степен "**доктор**" по научната специалност „Организация и управление на производството”.

Дата: 24.11.2016 г.
гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:
(Проф. д-р Нели Бенчева)